

*Ministerstvo vnitra - generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru České republiky*

Cvičební řád jednotek požární ochrany - technický výcvik

<i>Název:</i> Povely a signály	Metodický list číslo	3 OBEC
	<i>Vydáno dne: 13. 12. 2019</i>	<i>Stran: 6</i>

I.

Obecné zásady

- 1) Povely a signály slouží k dorozumívání hasičů při činnostech v rámci operačního řízení.
- 2) Povely a signály musí být dostatečně hlasité, srozumitelné a stručné.
- 3) Povely a signály se používají průběžně po celou dobu činnosti v závislosti na situaci.
- 4) V případě nepříznivých podmínek (vzdálenost, počasí, hluk), kdy se předpokládá, že hlasové povely a signály nebudou pro bezpečnou komunikaci dostatečné, je vhodné předem stanovit jiný, odpovídající způsob dorozumívání.
- 5) Hlasové povely lze přenášet i s pomocí radiostanic.
- 6) Vizualní signály se provádějí pravou rukou, při snížené viditelnosti s využitím ručních svítilen.
- 7) Pro specifické činnosti v rámci operační činnosti jednotek mohou být odlišně stanoveny povely a signály pro konkrétní činnost - např. řízení provozu na pozemních komunikacích, navádění vrtulníku pro vzlet a přistání, činnost ve výšce a nad volnou hloubkou, signály pro vazače.

II.

Hlasové povely a vizualní signály při dopravě vody

- 8) Hlasové povely se skládají z označení žadatele (např. „rozdělovač“, „první proud“) a výkonného signálu (např. „VODU!“; „vodu STAV!“).

- 9) Použití povelů a vizuálních signálů se řídí následujícími pravidly
- Hlasové povelý se používají přednostně.
 - V případě velkých vzdáleností, nemožnosti využít radiového spojení a jiných okolností, se používají vizuální signály.
 - Hlasové povelý a vizuální signály lze kombinovat.
 - Číslo, které připojuje rozdělovač, žádá po připojení rozdělovače zahájení dodávky vody strojníkovi. Obsluhy proudů (zpravidla číslo 1 a číslo 3) po vytvoření útočných proudů a po zaujmutí útočného postavení žádají o vodu obsluhu rozdělovače.
- 10) Hasič, který žádá o vodu, zvolá: „První proud, VODU!“. Pokud chce vodu zastavit, zvedne pravou ruku a zvolá: „První proud, vodu STAV!“. Obsluha rozdělovače nebo strojník hlasově potvrdí, že rozumí, a provede příslušný úkon. Stejným způsobem lze využít vizuální signály. Pokud je na místě více možných adresátů povelu, přidá se k němu oslovení např.: „Strojník *CAS Vratimov*, VODU!“, „Rozdělovač prvního úseku, první proud, VODU!“
- 11) Nejčastější hlasové povelý a vizuální signály pro dopravu vody jsou následující:

Tab. 1

Hlasový povel	Význam povelu	Vizuální signál
„POZOR!“	Jedná se o povel upozorňující na riziko či možné nebezpečí.	Vzpažit.
„ROZUMÍM!“	Povel se používá pro potvrzení vydaného pokynu.	Vzpažit a připazžit.
„VODU!“ „ZVÝŠIT TLAK!“	Povel pro zavodnění dopravního, případně útočného vedení a následnou dodávku vody.	Skrčenou paži několikrát vzpažit vzhůru do výše hlavy. Opakování signálu několikrát za sebou znamená žádost o zvýšení tlaku vody.

„VODU STAV!“	Povel pro zastavení dodávky vody.	Nataženou paží několikrát půlkruh nad hlavou.
„SNÍŽIT TLAK!“	Povely pro úpravu tlaku v hadicovém vedení.	Kmitání pravou paží od pasu dolů do strany.

Obr. 1 POZOR!

Obr. 2 ROZUMÍM!

Obr. 3 VODU! ZVÝŠIT TLAK!

Obr. 4 VODU STAV!

Obr. 5 SNÍŽIT TLAK!

II.

Hlasové povely, zvukové a vizuální varovné signály pro nebezpečí a pomoc

- 12) Hlasový varovný povel se skládá z označení nebezpečí, příjemce a výkonného povelu, lze jej v otevřeném provozu předávat i radiostanicí. Nejčastěji se používá varovný signál: „NEBEZPEČÍ! VŠICHNI ZPĚT!“. Na tento signál všichni ukončí činnost, odloží nářadí a urychleně se přesunou na předem určené bezpečné místo.
- 13) Vizuální signál „NEBEZPEČÍ! VŠICHNI ZPĚT!“. je opakovaně kroužením paží před tělem.

Obr. 6 NEBEZPEČÍ! VŠICHNI ZPĚT!

- 14) Vizuální signál „POMOC!“ je rozpažení paží a křížení paží v půlkruhu nad hlavou.

Obr. 7 POMOC!

III.

Zvukové signály pomoci píšťalky, případně pomoci zvukového spreje

- 15) Zvukový signál pro nebezpečí jsou 3 krátké signály, každý trvajících cca 1 vteřinu. Signál pro nebezpečí se opakuje, dokud není místo zásahu bez přítomnosti hasičů.

- 16) Dalším zvukovým signálem je signál pro zastavení činnosti na místě zásahu za účelem vytvoření podmínek pro lokalizaci místa zraněných apod. Jedná se o jeden dlouhý signál cca 3 vteřiny dlouhý.

- 17) Pro znovu zahájení činnosti se používá signál jeden dlouhý (cca 3 vteřiny) a jeden krátký (cca 1 vteřinu).

